Nov izdelek iz Itaka

V IMP-jevem tozdu Itak v ulici Jožeta Jame so letos osvojili nov izdelek paketno toplotno postajo tipa PTP-SA, ki je namenjen za centralno ogrevanje ter akumulatorsko gretje sanitarne tople vode. Prva ničelna serija je prišla iz proizvodnje maja in so jo dobavili zagrebškemu kupcu. Takoj zatem so začeli z izdelavo nove serije 45 paketnih postaj tipa PTP-SP, ki so namenjene za centralno ogrevanje individualnih hiš in etažnih stanovanj ter za sprotno pripravo sanitarne tople vode, ki so že tudi pri kupcu.

V času razvoja so v Itaku poleg teh dveh tipov toplotnih paketnih postaj razvili še toplotno postajo tipa PTP-O, ki je namenjena samo za ogrevanje individualnih hiš in etažnih stanovanj.

Postaje imajo vgrajene vse elemente za samostojno delovanje, treba jih je le montirati na steno in priključiti na zunanje in notranje toplovodne in električne inštalacije.

Kakšna je pot do tega izdelka?

Kot je povedal Itakov tehnični direktor Zoran Planinc, je delovna skupina pri Združenju zahodno nemških toplarn leta 1985 sestavila razpis proizvajalcem opreme tudi za manjše porabnike. Vsebina omenjenega razpisa je bila v tistem času zelo pod vplivom pritiska cen goriva in preskrbe s tekočimi gorivi. Razpis

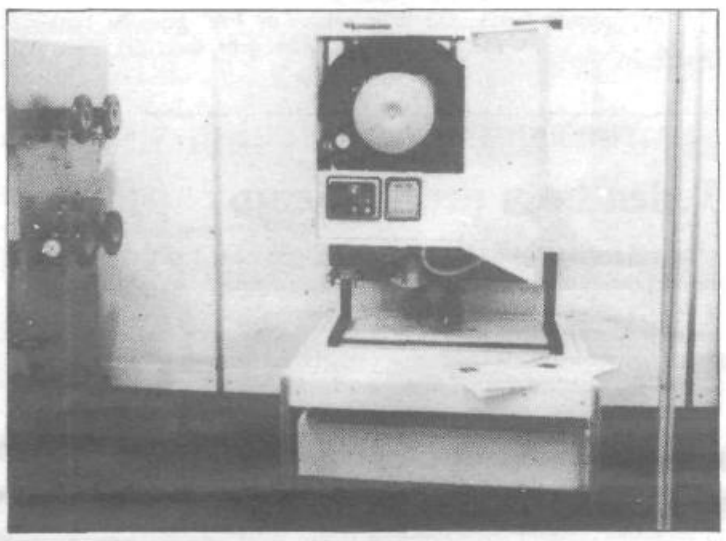

je veljal za postaje do moči 75 kilovatov in nizkih temperaturnih gradientov. Še isto leto je tudi ustanovila specializiran institut (Fernwärme Forschung Institut) v Hanovru, ki naj bi spremljal razvoj in stanje razvijajočih naprav.

V tozdu Itak so se v sodelovanju s Fakulteto za strojništvo oziroma z njenim laboratorijem za termoenergetiko lotili rešitve tega problema s ciljem, da bi dosegli naslednje: — zmogljivost ogrevanja z močjo od 25 do 65 kilovatov,

— normalno zmogljivost sanitarne tople vode v poletnem režimu z močjo 25 kilovatov,

— samodejno varnost pred vdori omrežne vode v sanitarno omrežje in obratno,

— gabarite kuhinjskih elementov,

— enostavno uporabnost,

— estetski videz,

— trajnost in cenovno konkurenčnost na svetovnem trgu.

Vseh teh pogojev, pravijo v Itaku, ni bilo enostavno izpolniti. Izdelali so zaporedje petih prototipov, ki so se približevali zastavljenemu cilju. Vsak model so temeljito preizkusili v laboratoriju za termoenergetiko ljubljanske Fakultete za strojništvo, da bi le tako dosegli zahtevano zmogljivost in druge obratovalne lastnosti. Velik del razvoja je potekal tudi na področju regulacij za sistem, ki mora biti neopazno hiter, a vendarle cene. Prvi serijski model z oznako IMP HEAT PTP-25 so preizkusili tudi v omenjenem hanoverskem institutu (FFI) in dobili zelo ugodno oceno v poročilu instituta. Po njihovem mnenju je Itaku uspelo zapolniti spekter malih porabnikov, ki doslej niso imeli ekonomskega interesa, da bi se priključili na daljinsko ogrevanje. V času razvoja so napravo in njene vitalne dele patentno zaščitili. Drugi serijski model so preizkusili v laboratoriju termoenergetike Fakultete za strojništvo v Ljubljani, kjer so pridobili ustrezno potrdilo o zmogljivosti naprave. Isti model so preizkusili tudi na Institutu za kakovost in metrologijo v Ljubljani, kjer je Itak pridobil potrdilo o tehnični in varnostni ustreznosti naprave ter potrdilo o nivoju hrupa, ki ga povzroča naprava.

Paketna toplotna postaja je v glavnem sestavljena iz domačih materialov in elementov, od katerih jih je večinoma izdelanih v IMP-ju.

Za Itak pomeni ta novost nov proizvodno tehnični izziv v smislu organizacije serijske proizvodnje, tehnoloških rešitev in nakupa nekatere nove strojne opreme. V obeh ničelnih serijah se je pokazalo, da je potrebno proizvodno linijo za izdelovanje toplotnih postaj dopolniti z montažno opremo. Za ta program so zaenkrat povečali število zaposlenih le v tehnološkem oddelku.

Že v fazi razvoja prototipov so v Ikovi komercialni službi pričeli akcijo trženja hkrati na domačem in tujem tržišču. Kot pričakujejo, bo trženje na tujem trgu kmalu rodilo sadove, saj imajo že vzorčna naročila z zahodnonemškega trga, nizozemskega in avstrijskega, za katerega pa morajo v ustrezni instituciji pridobiti potrdilo o zmogljivosti in ustreznosti naprave, ki so ga za zahodno nemški trg že pridobili.

Na domačem trgu, kjer so že prodali prvih 90 toplotnih postaj, so uspeli priti v projektne rešitve za Zenico, Banjaluko, v Ljubljani pa so podpisali pogodbo s KEL-om o razširitvi poslovanja. Za Itak je bil cilj pogodbe pridobitev referenčnega objekta kot osnove za trženje kompaktne toplotne postaje na območju ljubljanskega toplovodnega omrežja. Kot ocenjujejo, je v situaciji današnje stanovanjske gradnje možno prodati letno približno 500 toplotnih postaj. Za letos pričakujejo naročila še za okoli 200 postaj.

Na jugoslovanskem tržišču sta se hkrati z Itakom pojavila dva proizvajalca toplotnih postaj: Sava Stara Gradiška in Panonija Indija.

Za paketno toplotno postajo je dobil Itak 5. septembra letos nagrado na natečaju za najboljše izdelke na desetem mednarodnem sejmu Interklime v Zagrebu, kar je za IMP vsekakor velik uspeh. Žirija je namreč med 57 prijavljenimi izdelki, med katerimi so bili tudi IMP-jevi nagradila 17 proizvajalcev, med katerimi so bili trije tuji, prav toliko pa je bilo IMP-jevih (Itak, Klimat Ljubljana in Klima Celje).

Marija Prime

Novost na domačem tržišču črpalka palček

V Ikovem tozdu Črpalke so maja letos začeli serijsko izdelovati potopno črpalko palček, ki je plod domačega znanja. Namenjena je za prečrpavanje tekočin do višine pet metrov vodnega stebra z zmogljivostmi pretoka 1,5 kubikov na uro. Z njo želijo v široki potrošnji pokriti potrebe po prečrpavanju v manjših čolnih, v domači uporabi, po pretakanju vina ali sokov. Ime črpalke so v tozdu zbrali z natečajem. Vsaka črka v besedi palček pomeni: P — potopna črpalka, A — akumulatorski priključek, L — lahka izvedba, Č — črpa sladko, morsko vodo in sokove, E — ekonomična, K — koristna na kopnem in na morju.

Črpalko se priklopi na enosmerno napetost 12 voltov s sponkami na avtomobilski akumulator, lahko pa tudi na 220 voltov, vendar preko usmernika. V tozdu ponudijo k črpalki tudi dodatno opremo, ki vsebuje električni priključni kabel, plastično tlačno cev, vrstni ter krokodilski sponki. Nazivna obremenitev črpalke je 4,2 ampera. Najvišja dovoljena temperatura tekočine je 40 stopinj Celzija.

Potopna črpalka palček je vertikalne izvedbe z radikalnim tlačnim priključkom tričetrt cole in s tekačem odprte izvedbe. Vsi deli so izdelani iz zelo kvalitetne plastike jugoslovanske proizvodnje. Kolektorski motor je posebno zaščiten s srajčko proti vdoru tekočine v elektromotor.

V tozdu pričakujejo, da bodo do konca leta izdelali približno 10.000 teh črpalk. V nadaljnjih letih pa, kot ocenjujejo, bo tržišče absorbiralo do 30.000 črpalk letno.

M. Primc

Ustanovljena stanovanjska zadruga v Iskri

Delavci Iskra Avtomatike so v mesecu aprilu tega leta ustanovili Stanovanjsko zadrugo „ISKRA" s sedežem v Ljubljani, Stegne 15b z namenom cenejšega in hitrejšega reševanja stanovanjske problematike. Stanovanjska zadruga je pričela poslovati 1. junija 1989. V članstvo zadruge lahko pristopijo delavci Iskre pa tudi drugi zainteresirani delovni ljudje in občani, ki gradijo stanovanjsko hišo oziroma bodo gradili ali nameravajo adaptirati, rekonstruirati, vzdrževati lastno ali družbeno — najemno stanovanjsko enoto.

Zadruga omogoča zadružnikom precejšen prihranek časa ter hitrejši in cenejši nakup gradbenega materiala.

Nekaj prednosti članstva v zadrugi:

— nabava gradbenega in drugega materiala brez plačila prometnega davka, kar predstavlja 20—35 % cenejši nakup,

— člani zadruge lahko koristijo tudi dodatne popuste v višini 2—7 % v nekaterih gradbeno prodajnih centrih, s katerimi ima zadruga sklenjene sporazume (Astra, Metalka, Slovenijales, Lesnina, Kurivoprodaja, Elektrotehna, Polikem Chemo).

Za zaposlene v Iskri in Iskrine upokojence je provizija pri poslovanju v višini 3 %, za vse ostale člane pa 5 %. Pristopni delež je v višini 60.000 din.

Stanovanjska zadruga posreduje vse dodatne informacije na sedežu Stanovanjske zadruge „ISKRA" Ljubljana, Stegne 15 b (tel.: 555 720, 556 141 int. 408), ki posluje v ponedeljek, torek in četrtek od 9.00 do 12.00 ure ter v sredo od 12.00 do 116. ure.

Občani občine Šiška, ki bi se želeli včlaniti v zadrugo, to lahko storijo na sedežu zadruge.

Stanovanjska zadruga „ISKRA"

Preverjanje znanja gasilskih enot civilne zaščite

Sekretariat za ljudsko obrambo v letošnjem letu že tradicionalno organizira preverjanje znanja gasilskih enot civilne zaščite. Preverjanje bo

v četrtek, 12. oktobra 1989 ob 12. uri za enote OZD in ob 15. uri za enote KS na stadionu ŽSD Ljubljana, Miličinskega 2.

Namen preverjanja je ugotoviti usposobljenost gasilskih enot civilne zaščite za zaščito in reševanje ob požarih, elementarnih in drugih nesrečah ter delovanju v vojni.

Ker je mesec oktober mesec požarne varnosti, se bomo s tem preverjanjem vključili v preventivno delovanje zaščite pred požari.

INVALIDSKI KOTIČEK

Vabimo invalide, člane ZZB NOV in upokojence na zanimiva in prijetna izleta:

21. 10. 1989. V neznano.
Rok prijave: od 25. 9. do 14. 10.

17. 11. 1989. Po slovenski Koroški — ogled znamenitosti.
Rok prijave: od 1. 11. do 11. 11.

Vplačila oz. prijave bomo sprejemali do zasedbe avtobusov.

Prosimo člane društva, da poravnajo članarino za leto 1989.

Zaradi vse večje aktivnosti v rekreacijsko-športnih dejavnostih, vabimo vse invalide, da se vključijo v naše sekcije za šah, streljanje, kegljanje in balinanje. Uporaba športnih objektov je brezplačna.

Prijave za izlete in vse druge informacije sprejema oz. dobite v društveni pisarni Ljubljana, Celovška 105, telefon 558-115 vsak ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure in v sredo od 16. do 18. ure.

Društvo invalidov
Ljubljana-Šiška

Obvestilo starejšim občanom Šiške!

V Domu starejših občanov v Šiški vam nudimo **pomoč v gospodinjstvu** (čiščenje bivalnih prostorov, likanje, nakupovanje, spremstvo do zdravnika ipd.) **in kosilo na dom** (navadno in dietno).

S to dejavnostjo vam želimo olajšati, predvsem pa podaljšati preživljanje starosti na vaših domovih. Če menite, da bi vam bila taka oblika pomoči na domu potrebna, pokličite Dom na tel.: 572-464.

Na poti k sodobnejšemu ogrevanju?

Bolj ko se bližajo turobni jesenski dnevi, tembolj trka na vrata kurilna sezona, ki bo mnoge poleg cene ogrevanja, načenjala živce že z znanimi nevšečnostmi. Številnim tovarniškim dimnikom, ki že pretirano zastrupljajo zrak v ljubljanski kotlini, se bodo v mrzlih dneh pridružila še mnoga individualna kurišča katerih sajasti dimniki še dodatno zasmrajujejo bivalno okolje. In če se iz štiridesetih dimnikov, kolikor jih je na strehah stanovanjskih blokov v krajevni skupnosti Ljubo Šercer, v mrzlih dneh vali dim, je negodovanje krajanov, ki že leta in leta vdihujejo zastrupljen zrak, povsem upravičeno!

K pisanju tega članka nas je spodbudilo pismo krajanke Dragice (priimek nečitljiv) ki sprašuje, kaj je z obljubljenim centralnim ogrevanjem, o katerem je bilo že toliko govora. Po odgovor smo se napotili na sedež krajevne skupnosti Ljubo Šercer in predsednik Komiteja za SLO in DS Vlado Vindiš takole odgovarja:

„Res je. O centralnem ogrevanju se pogovarjamo že skoraj dve desetletji, toda zadeva ni tako preprosta. Glavni onesnaževalci so stanovanjski bloki grajeni pred 35. oz. 40. leti, nimajo pa enotnega toplotnega sistema, zato individualna kurišča katerih dimniki še dodatno zastrupljajo zrak. Pred približno desetimi leti so bila že zagotovljena sredstva za toplifikacijo posameznih stanovanjskih objektov in ker so v tistem obdobju imeli prednost objekti družbenega standarda (na območju naše občine), smo nekako solidarnostno izpadli iz programa, vendar z začetnimi deli (tehnična dokumentacija) pa bi nadaljevali v tem srednjeročnem planu, po tihem pa smo računali na ugoden izzid IV. samoprispevka za katerega pa vemo rezultat.

Pri stanovanjski skupnosti ljubljanskih občin pa je že menda pripravljena tehnična dokumentacija, vendar to še zdaleč ne zadostuje za ključno rešitev, vsaj kar zadeva omenjeno krajevno skupnost. Prva etapa je vsekakor gradnja sekundarnega omrežja s toplotno postajo, sledijo primarni vodi do uporabnikov, to pa so ključna dela, ki naj bi se izvajala še v tem srednjeročnem planu, vendar bojimo se, da nas bo le-ta prehitel, kar pomeni ponovni izpad".

Da bije ekološka plat zvona se zavedajo tudi pri Komunalni energetiki, KEL-u, širši družbeni skupnosti tako občin kot mesta Ljubljane kjer je že formirana DO „Sonce". Postopno zmanjševanje kotlovnic in individualnih kurišč so poleg zbiranja prepotrebnih sredstev, eden od temeljnih pogojev, da bodo vsaj zanamci vdihovali čistejši zrak. Kar zadeva omenjeno krajevno skupnost, se krajanom obetajo vendarle boljši časi, saj bodo prihodnje leto toplificirali dva ali tri stanovanjska bloka.

Sicer pa bodo o tem podrobneje seznanili krajane na eni od prihodnjih sej v krajevni skupnosti Ljubo Šercer.

Jože Čurin

Zaupanje — za zaupanje

Krajevna organizacija Rdečega križa DOLOMITSKI ODRED, sporoča vsem, ki ste z denarnimi prispevki v skupni vrednosti: 9.267.000 din, ob zbiralni akciji za pomoč prizadetim v neurju v Halozah letos, pomagali sledečim družinam:

ZAVEC — Leskovec 4 B
KRANJC — Velika Varnica 92
KOŽELJ — Velika Varnica 112.

V imenu prizadetih hvala vsem darovalcem!

Istočasno vabimo krajane, da se poslužijo merjenja krvnega pritiska, ki je enkrat mesečno in to vsako drugo sredo, v prostoru krajevne skupnosti Dolomitski odred, Brilejeva 8, od 16. do 18. ure. V današnjem času prevladuje obolenje hipertenzija, ki se lahko pravočasno odkriva z rednim merjenjem krvnega pritiska, ki je **BREZPLAČNO.**

Krajevni odbor Rdečega križa
DOLOMITSKI ODRED

Podelitev krajevnih priznanj

Krajevna skupnost Milana Majcna vsako leto 9. septembra praznuje svoj krajevni praznik posvečen odhodu večjega števila, zlasti skojevcev 1943 leta v partizane. Tako kot vsako leto so tudi letos nekaterim zaslužnim krajanom podelili priznanja za 1989. leto, katera jim je v dvorani Muzeja pirovarne Union izročil podpredsednik KK SZDL Sreten Stepanovič. Letošnji prejemniki priznanj so bili Ivan Martinčič, Angelca Dimic, Aleksander Škraban, Tomo Kraljič in Muzej ljudske revolucije Slovenija. Po svečanem delu in kratkem glasbenem programu so si udeleženci družabnega srečanja ob krajevnem prazniku ogledali muzej pivovarne Union in se nato zadržali v prijetnem družabnem pomenku ob vrču piva.

Ivo Osolnik

In vendar se vrti

Poletni meseci so mimo in čas je, da analiziramo delo opravljeno v teh poletnih počitnicah.

Za nas v OK ZSMS Lj.-Šiška pravih počitnic skorajda ni bilo. Že v pomladnih mesecih smo si odprli nekaj akcij, ki smo jih uspešno peljali čez poletje. To je v prvi vrsti prireditev „izrez poletja" katerega celotno organizacijo smo letos dobili v roke mi iz OK ZSMS Lj.-Šiška. Sedaj je prireditev že mimo in ugotavljamo, da je bila z naše strani izpeljana uspešno. Obisk je bil velik in prireditve so bile po ocenah obiskovalcev zanimivo izbrane. V štiridesetih večerih prireditve ni prišlo do nikakršnih izgredov in organi javnega reda in miru niso imeli posebnih pripomb. Za nas pa je bila prireditev pomembna kot širša afirmacija in izkušnje za nadaljnje delo.

„Izrez poletja" pa seveda ni bila naša edina akcija. Mislimo tudi naprej. Tako smo si pripravili programe za še nekaj drugih zanimivih projektov. Le-te bomo lahko uspešno uresničili, če bomo ustanovili CIDM! Verjetno pa bodo smernice delovanja drugačne kot je običajno za CIDM-e, ki se po Ljubljani rojevajo kot gobe po dežju. Zato razmišljamo o drugačnem statusu in tudi imenu. Novi „CIDM" bo deloval res široko (prireditve, mladinski turizem, izobraževanje) zato bomo potrebovali tudi pomoč novih mladincev. Zato tudi preko tega medija vabimo vse zainteresirane mlade, naj se nam pridružijo. Pridite, veseli vas bomo.

Za zaključek tega pisanja pa želimo vsem mladim uspešno šolsko ali akademsko leto in vas pozdravljamo.

OK ZSMS Lj.-Šiška
koordinator
Tomaž Grubar

Slovenijales Sora in Donit — z roko v roki

Podjetje SORA Medvode se poleg proizvodnje pohištva (predsobe, samske sobe, otroške sobe, dnevne sobe in spalnice) uspešno vključuje tudi v izdelavo opreme za različne objekte (poslovni prostori butiki, gostinski lokali itd.). naročila kupcev in v izdelavo pohištva za individualne kupce. SORA je po velikosti srednjeevropska tovarna pohištva, in sicer po številu zaposlenih in po številu zmogljivosti. Zato je v svoji dejavnosti prilagodljiva zahtevam domačega in tujega trga.

V kratkem bodo v prostorih pohištvenega salona odprli tudi oddelek za prodajo izdelkov podjetja DONIT (filtri, tesnila, lepila itd.).

Z novo podjetniško zakonodajo pa se ponujajo tudi možnosti skupnega sodelovanja. Tako načrtujejo v pokritih prostorih Sore v Medvodah začeti s kooperacijo s podjetjem DONIT. Izdelovali naj bi filtre, ki jih domača in tuja proizvodnja potrebuje. S tem sodelovanjem bo na eni strani DONIT v domačem okolju po najugodnejših pogojih lahko širil svojo proizvodno dejavnost, SORA bo pa racionalneje izkoristila svoje prostore.

Grebio Vladimir